

υπερβολικοῦ κόπου τῶν ὑπηρετριῶν. Ἡ δυστυχὴς Γαρουφαλιά, εἰς τὴν ἐδόθη νεαρὰ καὶ ἄρτι ἀφικομένη ἐκ τινος τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου βοηθός, συνεταράσσετο ὡς κατασκευαστῆς πυροτεχνημάτων, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν οἰκίαν εἶχεν ἐκραγῆ πυρκαϊά.

[Ἔπεται συνέχεια].

ΔΜΛ.

ΙΩΑΚΕΙΜ ΒΑΛΑΒΑΝΗ

ΑΛΗΘΕΣ ΔΡΑΜΑ ΕΝ ΜΙΚΡΑΙ ΑΣΙΑΙ

[Συνέχεια]

Τὸ ὀλίγων ὥρων μόνον διάστημα ἀπὸ τοῦ Δικμὲν ἐφάνη εἰς τὸν Δημήτριον μακρότερον ἢ ἡ ὅλη πορεία. Τέλος εἶδεν ἐκ τοῦ πλησίον τοὺς ὠραίους καὶ πλουσιωτάτους ἀμπελώνας τῶν Τυάνων (Κλισσέ-Χισσάρ), τῆς πατρίδος τοῦ διασήμευ Ἀπολλωνίου τοῦ Τυανέως, ὁποθεν διέρχεται ἡ εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ ὁδός, δύο δὲ ὥρων ἀπόστασις ἐχώριζεν αὐτὸν ἐκεῖθεν. Τὰ Τύανα σήμερον κατοικοῦνται μόνον ὑπὸ Τούρκων, ἀπειράριθμα δὲ εἶναι τὰ διάφορα ῥωμαϊκῆς καὶ βυζαντικῆς ἐποχῆς μνημεῖα, ὁ δὲ περιηγούμενος τὸ τμήμα τοῦτο τῆς μεσημβρινῆς Καππαδοκίας ἔχει νὰ θαυμάσῃ τὸν κανονικώτατον σκελετὸν ἀψιδῶν ῥωμαϊκῆς ἢ μᾶλλον βυζαντικῆς τέχνης παλαιοῦ ὑδραγωγείου, οὔτινος, καταπεσούσης μιᾶς τῶν ἀψιδῶν, δὲν ἠδυνήθησαν, ἢ ἀληθέστερον, δὲν ἠθέλησαν ἐξ ἀβελτερίας ἀκατονομάστου, νὰ ἐνεργήσωσι τὴν ἐπισκευὴν καὶ χύνεται τὸ ὕδωρ μίαν ὥραν περίπου ἐκτὸς τῆς πόλεως, ἐν ᾧ δι' ἐλαχίστης δαπάνης καὶ διὰ σιδηρῶν ἢ καὶ ξυλίνων ὀχετῶν θὰ ἦτο δυνατὴ ἢ εἰς τὴν πόλιν ἐπάνοδος τοῦ χρησιμωτάτου στοιχείου. Δὲν ἐστάθισαν οἱ ὀδοιπόροι νὰ ἀνακουρισθῶσιν ἐκ τοῦ καμάτου τῆς ὁδοῦ καὶ προεχώρησαν, διότι ἐνόμιζον ὅτι ἠκούοντο καὶ αἱ ὕλακαὶ τῶν κυνῶν τοῦ χωρίου καὶ ὁ δυσπερίγραπτος θόρυβος τῆς κινουμένης πόλεως.

Τέλος ἐφθασαν...

*

*

Εἶναι ἀνάγκη νὰ περιγράψωμεν τὴν μετὰ μακροχρόνιον ἀπουσίαν ἐπάνοδον εἰς τὴν γενέθλιον τοῦ ξηνητευμένου; Δὲν ἀρκεῖ ἄρα γε νὰ εἴπη τις ὅτι ἐφθασεν αἰσίως, ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ τοὺς τόπους, ἐν οἷς τὸ πρῶτον εἶδε τὸν ἥλιον καὶ περὶ οὗς περιστρέφονται αἱ ἀγνόταται καὶ γλυκύτεραι τῶν ἀναμνήσεων αὐτοῦ; Ἄχ! ἡ εἰς τὴν πατρίδα ἐπάνοδος εἶναι τόσον γλυκὺ πρᾶγμα, ὥστε, μὰ τὴν ἀληθειαν, ἀξίζει νὰ ξηνητευθῇ κανεὶς, νὰ φάγῃ τὸν πικρὸν τῆς ξηνητείας ἄρτον, νὰ ζήσῃ μακρὰν τῶν γονέων καὶ οἰκείων, ἐν μέσῳ ἀγνώστων καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀδιαφόρων ἀνθρώπων, μακρὰν πάσης περιθάλψεως συγγενικῆς ἵνα ἐπανέλθῃ εἰς τοὺς κόλπους τῆς οἰκογενείας του. Πάντα τὰ περὶ αὐτὸν ἔχουσι τότε τοιαύτην γοητείαν, τοιαύτην ποιήσιν, ὥστε ἐλάχιστα, νομίζω, πράγ-

ματὰ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ δύνανται νὰ συγκριθῶσι πρὸς τὴν ἄρρητον εὐχαρίστησιν καὶ τὴν ἠδονὴν τῆς εἰς τὴν γενέθλιον ἐπάνοδου. Καὶ μήπως ἐκ τῆς λέξεως νόστος, σημαίνουσης τὴν εἰς τὴν πατρίδα ἐπάνοδον, δὲν παράγεται τὸ νόστιμος; Ὁ μικρὸς οἰκίσκος, ἐν ᾧ ἐγεννήθη, αἰ ἐκ τοῦ καπνοῦ μελανωθεῖσαι ἀκάτεργαστοι δοκοὶ τῆς πατρικῆς στέγης, ἀφ' ὧν διαφεύγουσιν ὡς ἀνυπότακτοι βόστροχοι ξανθῆς καλλονῆς, οἱ ξηροὶ σχοῖνοι, εἶναι δι' αὐτὸν πράγματα πολὺ ποθεινότερα, πολυτελέστερα τῶν πλουσιωτέρων φατωμάτων μεγάρου ζαπλοῦτου. Ἡ λιτὴ τροφή, ἣν τρώγει μετὰ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας του καθήμενος ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, περὶ τὴν χαμηλὴν στρογγύλην τράπεζαν, ἀπὸ τῆς κοινῆς λοπάδος, ὑπερτερεῖ πᾶσαν πολυποικίλον ξένην μαγειρικὴν. Οἱ δρομίσκοι, οἱ ἀκανονίστως κεχαρσμένοι, τὰ τῆδε κῆκεῖτε διεσπαρμένα ἐρείπια παλαιῶν οἰκιῶν, ἐστὶναι σεβασθεῖσαι ἀκλήρων οἰκογενειῶν, κινουσιν εἰς βέμβην αὐτόν, οἱ μεγάλη τῆ φωνῆ προαγγέλλοντες τὴν πρωτὴν ἀλέκτορες, ὁ ἦχος τοῦ μονοτόνου, ἀλλὰ μουσικωτάτου δι' αὐτὸν σημάντρου, ἡ αὐλὴ τῆς ἐκκλησίας τοῦ χωρίου, ἐν ἣ τσακίς παιδίον ἔτι ἔπαιζεν, ἢ ἐν τῷ μέσῳ αὐτῆς ὑψομένη ἀχλαδιά, ἣτις τσακίς καὶ αὐτοῦ τὰς ἐπιδρομὰς ἀγογγύστως ὑπέστη, ὁ ναός, ἐν ᾧ τσακίς ἀντήχησεν ἡ φωνὴ αὐτοῦ κανοναρχοῦντος τὰ διάφορα τῶν ἀκολουθιῶν τροπάρια καὶ ἐμμελῶς ἀναγινώσκοντος τὸν Ἀπόστολον, τὸ ἄκρον ζῶτον τῶν παιδικῶν ὀνειρῶν τῶν μικρῶν Ἑλληνοπαιδῶν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, οἱ ἐκ τῶν ἀγρῶν περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου ἐπιστρέφοντες γεωργοί, ὀδηγοῦντες τοὺς καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ἀόκνως ἐργασθέντας βόας αὐτῶν καὶ τέλος τὰ πάντα εὐωδιάζουσιν ἐν τῇ πατρίδι ἐξ ἀπλότητος καὶ γαλήνης τῆς ψυχῆς, σπανιωτάτης ἐν μέσῳ κοινωνίας πολυανθρώπου, τυρβαζύσης καὶ πᾶσαν ἱκαμάδα ἡρεμίας ἀπορφώσης. Ἦδη ὁ Δημήτριος ἔζη εὐδαίμων, περιθαλαπόμενος ἐν τῇ οἰκογενείᾳ μετ' ἀφοσιώσεως καὶ στοργῆς. Δύο-τρεῖς ἡμέρας μετὰ τὴν εἰς τὴν πατρίδα ἐπάνοδον ἡ μήτηρ καὶ ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ εἰργάσθησαν ὅπως κατασκευάσωσιν αὐτῷ μεταξοῦφῃ ποδήρῃ ἀντηρῶ τῆς Δαμασκού, ἅτινα ἠγόρασαν παρὰ τῶν ἐν Ταρσῷ Σύρων τὰ συνήθη ἐν τῷ χωρίῳ, καὶ νὰ ἀπαλλάξωσι τὸ σῶμά του ἀπὸ τὰ στενά, ὡς καὶ παρ' ἡμῖν ὁ λαὸς καλεῖ τὴν εὐρωπαϊκὴν ἐνδυμασίαν, ἵνα ζήσῃ τὸν ὀλίγον χρόνον τῆς ἐν τῇ πατρίδι διαμονῆς του. Ἐπανέλαβε τὸν πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως αὐτοῦ εἰς Κωνσταντινούπολιν βίον, τακτικώτατα φοιτῶν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ἐν ᾧ ἐν τῇ μεγαλοπόλει ἐκείνῃ περισπώμενος ὑπὸ παντοίων τοῦ ἐπαγγέλματος αὐτοῦ ἔργων, ἀπαξ ἢ δις μόνον τοῦ ἔτους μετέβαινεν εἰς τὸν ναὸν ἵνα κοινωνήσῃ τῶν ἀχράντων μυστηρίων. Ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ χωρίου του, στερουμένου, ἐννοεῖται, τακτικοῦ ψάλτου, οὐχὶ ὀλιγάκις καὶ μετ' ἐπιτυχίας ἐξεπλήρωσε τὰ καθήκοντα ἱεροψάλτου

πρὸς μεγίστην χαρὰν τῆς μητρὸς του, ἣτις ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ προσφιλοῦς υἱοῦ μεθ' ἠδονῆς ἀνεμιμνήσκετο τοῦ ἀποβιώσαντος συζύγου. Ἰδίᾳ λαμπρὰ ἦτο ἡ Κυριακὴ, ὅτε, μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς ἐκκλησίας, συνηθροίζοντο οἱ δημογέροντες, οἱ ἔφοροι τοῦ σχολείου καὶ οἱ καψιμάληδες τῆς ἐκκλησίας ἀπέναντι τοῦ περιβόλου κηθήμενοι ἐπὶ χαμηλοῦ ἐπιμήκουσ τεχνίου, ἐπίτηδες κατασκευασμένου ὡς ἀνάκλιτρον καὶ ἐκεῖ συνεζήτουν τὰ νεώτερα τῆς ἡμέρας, περιστρεφόμενα εἰς τὸν στενὸν κύκλον τοῦ χωρίου. Ἐσχηματίζοντο διάφοροι καθ' ἡλικίας ὄμιλοι, ἐνταῦθα μὲν σοβαροὶ γέροντες, εὐλαβῶς ὑπὸ τῶν νεωτέρων προσαγορευόμενοι καὶ ἀκροώμενοι τοῦ ἀναγινώσκοντος ἐν τῇ τουρκοφώνῳ Ἐνατολῆ τοῦ κ. Εὐαγγελιοῦ Μισσηλίδου τὰ χαβαδίσια (εἰδήσεις) τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνός, ἐκεῖ δὲ οἱ νεώτεροι, ἐπιθεωροῦντες τὰ ἐκ τῆς ἐκκλησίας ἐξερχόμενα κοράσια καὶ διάφορα περὶ προσεχοῦς ἀποκαταστάσεως σχέδια ἐν νῷ φιλοτεχνούντες, καὶ ἀλλαχοῦ, μακρὰν, οἱ παῖδες, ἀπαλλαγέντες, ἔνεκα τῆς ἑορτῆς, τῶν πεδῶν τοῦ σχολείου, προσηλωμένοι ἔπαιζον τὰ προσφιλῆ αὐτῶν παιγνίδια, οὔτοι μὲν τοὺς ἀρχαίους ἀστραγάλους, κατὰ μεγάλους σάκκους ἐκ τῆς οἰκίας κομίσαντες, ἄλλοι δὲ, οἱ μικρότεροι, τοὺς ἐρυθροὺς σπόρους τῶν χαρουπίων, ἀγωνιζόμενοι διὰ τοῦ ἀντίχειρος νὰ ὠθήσωσιν εἰς τὴν ροῦπαν, μικρὸν κοίλωμα ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, καὶ ἄλλοι τέλος, οἱ ὀπωροῦν μεγαλείτεροι, τὸ ἀνδρικότερον πῶς θεωρούμενον τσελίκι, γυμναστικώτατον καὶ ἀληθῶς ἀρχαιοπρεπὲς παιγνίδιον, ὧν πάντων μετὰ καὶ ἄλλων λεπτομερῆ περιγραφὴν θὰ περιλάβωσιν αἱ ὅσον οὕτω ἐκδοθησόμεναι ἡμέτεραι «ΠΑΙΔΙΚΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΟΥ ἙΛΛΗΝΟΣ». Τῆς τελευταίας ταύτης παιδιᾶς, ὡς καὶ τῆς τῶν ἀστραγάλων, μετέχουσι πολλάκις, παλαιῶν ἡμερῶν ἀναμιμνησκόμενοι, καὶ οἱ ἄνδρες, ἐν ᾧ μακρόθεν θεῶνται τοὺς ἀγωνιζομένους αἱ γυναῖκες καὶ τὰ κοράσια τοῦ χωρίου, ἰδίᾳ ἡ φουρμιά, ἡ προωρισμένη κατὰ τὴν περίοδον ταύτην διὰ τὸν γάμον. Οὕτω λοιπὸν παρήρχοντο αἱ πρῶται ἡμέραι τοῦ Δημητρίου ἐν τῷ χωρίῳ, οὐδεὶς δὲ λόγος ἐγένετο περὶ προσεχοῦς ἀποκαταστάσεως. Καὶ ἡ μὲν μήτηρ καὶ αἱ λοιπαὶ συγγενεῖς ἀπέειχον νὰ ἐγγίωσι τὴν χορδὴν ταύτην, εἰ καὶ ἦσαν βέβαιαι ὅτι σκοπὸς τοῦ ἐκ τῆς ξηνητείας ἐπανακάμπτουτος εἶναι ἡ μέλλουσα κατὰ τὰ πατροπαράδοτα ἐγκατάστασις. Ὁ σκοπὸς τῆς σιωπῆς ταύτης τῶν ἀμέσως διαφορομένων τούτων γυναικῶν ἦτο εὐνόητος· ἐπεθύμουν πρῶτον μὲν νὰ ἀναπαυθῇ καὶ συνέλθῃ ἐκ τῶν κόπων τοῦ πολυήμερου ταξιδίου καὶ τῶν συμπαρομαρτουσῶν αὐτῷ ποικίλων συγκινήσεων καὶ ἔπειτα νὰ δοθῇ αὐτῷ καὶ καιρὸς ὅπως, εἰ δυνατόν, γεννηθῇ καὶ πόθος τις καὶ ἔρος ἀκόμη ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ Δημητρίου πρὸς τι τῶν συγχωρικῶν αὐτοῦ κορασίων.

[Ἔπεται συνέχεια].

ΙΩΑΚΕΙΜ ΒΑΛΑΒΑΝΗΣ